

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 14Pc/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224200142
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8224200142.3

Uznesenie

Okresný súd Bardejov v právnej veci navrhovateľky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, XXX XX C., zast. JUDr. Matúšom Hribom, advokátom so sídlom Tehelná 46, Bardejov, proti odporkyni: A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, XXX XX C., zast. JUDr. Vierošlava Bednárová, advokátka so sídlom Slovenská 69, Prešov, v konaní o určenie výživného a nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Odporkyňa je povinná prispievať na výživu navrhovateľke mesačnou sumou vo výške 100 Eur, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci k rukám navrhovateľky, počnúc od vydania tohto rozhodnutia do budúcnosti.

II. Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania, vedeného na Okresnom súde Bardejov pod spisovou značkou 14Pc 1/2024, pokiaľ nezanikne z iných dôvodov.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka návrhom, doručeným súdu 15.1.2024 žiada, aby súd vo veci samej uložil odporkyni povinnosť prispievať jej na výživu sumou vo výške 175 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci vpred, pretože je dcérou odporkyne, nie je schopná sa samostatne živiť a odporkyňa jej na výživu nijako neprispieva. Zároveň, vzhľadom na skutočnosť, že v súčasnosti nemá dostatok prostriedkov na vlastnú výživu a matka jej dobrovoľne neprispieva, navrhla zaviazat' ju neodkladným opatrením, aby jej na výživu prispievala sumou 100 eur mesačne. Je žiačkou 4 ročníka na strednej škole.

2. Odporkyňa vo svojom vyjadrení navrhla návrh zamietnuť. Uviedla, že s navrhovateľkou, ako aj otcom navrhovateľky a tiež s mladším synom E. žijú spolu v rodinnom dome na adrese A. XXX, XXX XX C.. Ich manželstvo bolo rozvedené v dôsledku vzájomného citového odcudzenia, nedôvery a častých hádok. Nakoľko bývali spolu vo väčšom rodinnom dome, kde má každý svoje samostatné izby, oddelené bývanie v rozdielnych domácnostiach zatiaľ neriešili a to vzhľadom aj na ich vek a finančnú situáciu. Obaja ostali bývať v rodinnom dome spolu so spoločnými deťmi, ktoré stále navštevujú povinné školské dochádzky, dcéra študuje na strednej škole. Obaja rodičia sa o spoločné deti, dcéru A. a syna E. starajú. Deti bývajú spolu s nimi, zabezpečuje im všetko potrebné, financujem nevyhnutné veci, zabezpečuje bývanie, stravu, potreby domácnosti, ako aj prispieva na iné výdavky. Nie je pravdou, aby sa o dcéru nestarala, resp. jej nepomáhala. Robieva bežné nákupy do domácnosti, čo sa týka stravy a hygieny, tieto položky sú normálne zabezpečené a dcéra má k nim neobmedzený prístup, to znamená môže svojvoľne kedykoľvek užívať a stravovať sa, nakoľko nákupy sú zabezpečené. Je pravdou, že za posledné obdobie od rozvodu s manželom sa vzťah s dcérou zmenil, začala mať ku nej negatívne správanie, čo ju ako matku veľmi mrzí. Jej negatívne správanie pripisuje rozvodu s manželom a možno aj negatívne ovplyvňovaniu zo strany manžela voči jej osobe. Uvedomuje si, že takéto zaťažovanie detí do nefungujúceho partnerského spoluzitia deťom neprospieva, čo má aj dopad na ich školské výsledky. Bohužiaľ otec detí aj napriek upozorneniam na jeho správanie, aj naďalej deti negatívne ovplyvňuje. Ak ju dcéra v minulosti o niečo požiadala, snažila sa jej vyhovieť, vypočuť ju. V poslednom čase so odporkyňou prestala komunikovať, nezdôveruje sa jej. Avšak to neznamená, že sa o ňu nestará a nezabezpečuje bežné potreby bývania a stravovania v spoločnej domácnosti. Ak by ju o niečo požiadala, určite by ju

vypočula a snažila sa jej pomôcť ako matka dcére, samozrejme v rámci finančných možností. Dcéra mala počas prázdnin aj letnú brigádu, kde si privyrobita nemalé množstvo financií ako vreckové. Dcéra za posledné obdobie odo nej nikdy nežiadala, aby jej finančne na niečo prispela, teda nie je pravdou skutočnosť uvedená v návrhu. Mesačný príjem odporkyne je 667 EUR, pracuje v spol. KOMFOS Prešov s.r.o. Jej pravidelné mesačné výdavky predstavujú: bývanie inkaso 200 EUR, strava v domácnosti 150 EUR, hygienické potreby a doplatky na lieky 60 EUR, mobil 45 EUR, cestovné autobus 40 EUR, poistenie 16 EUR, sporenie 30 EUR, ošatenie 20 EUR, otec detí poberá prídavky na deti spolu v sume 120 EUR.

3. Súd na odstránenie rozporov vo vyjadreniach oboch účastníkov, v snahe objektívne rozhodnúť návrh v časti o vydanie neodkladného opatrenia osobne dňa 14.2.2024 vypočul navrhovateľku, ktorá uviedla, že vzťahy medzi jej rodičmi sa zhoršili, matka tvrdí, že ona s ňou nekomunikuje, nie je to pravda. Snaží sa komunikovať, ale ona nechce s ňou. Podala si návrh, lebo matka si neplní svoje povinnosti. Je pravdou, že prispieva na bývanie 200 eur – to je polovica inkasa, momentálne, ale dáva 170 Eur. Stravujú sa s otcom a väčšinou aj s bratom spoločne, mama im neprispieva na stravu. Mama jej rovnako nekupuje hygienické potreby. Keď si kúpi mama niečo na hygienu, tak si to odloží, navrhovateľka to nepoužíva. Mama platí mobil 45 eur, to sú jej výdavky, navrhovateľka si platí paušál 20 eur sama. Matka jej neprispieva na cestovné, dáva jej to otec, je to 35-40 eur. Myslí si, že má životnú poisťku, tú platí otec. Mama prispieva akurát polovicu poisťky na brata. Matka jej zároveň nedáva peniaze na oblečenie. Všetko čo si v súčasnosti kupuje, je z vlastných peňazí z brigády. Študuje v 4. ročníku na strednej škole, momentálne nemá žiadny príjem, keďže voľný čas venuje škole. Chodí cvičiť v rámci voľného času, mesačne ju to stojí 25 eur, platí to otec. Mama jej v podstate neplatí nič. Vzťahy medzi nimi sú zlé. Poslednú dobu sa často hádajú. Vreckové jej nedáva matka žiadne. Aj o mladšieho brata sa v zásade stará otec. Na záver uviedla, že keby nemali otca, boli by hladní. Zarobila si za celé leto 825 eur, čo použila na vlastné osobné potreby ako ošatenie, voľný čas, cestovné do práce a podobne.

4. Súd dňa 14.2.2024 zároveň vypočul aj otca navrhovateľky a bývalého manžela odporkyne, ktorý uviedol, že v spoločnej domácnosti žije s bývalou manželkou a deťmi. S bývalou manželkou nemajú v podstate žiadne vzťahy. Keď je doma, tak bývalá manželka je vo svojej izbe, s dcérou pokiaľ vie, nekomunikuje. Bývalá manželka platí 170 eur ako polovica inkasa, polovicu internetu a celú poisťku na syna. On platí poisťku na dcéru. Výdavky na stravu dcére hradím výlučne on. Jej matka mu nedáva na stravu ani na syna nič. Nie je pravdou, že bývalá manželka robí pravidelné nákupy z čoho má prospech dcéra a syn. Dcéra od marca minulého roka nemá prístup k hygienickým potrebám ani k strave. Raz jej dcéra zjedla jedno kuracie stehno, jej matka mu to vyčítala, že ona si to vypočítala, dokedy má syn navarené. Takže oni sa stravujú sami. Od marca 2023 dcére nedala ani euro, neprispieva jej na ošatenie, hygienu, cestovné. Svedok má s deťmi veľmi dobrý vzťah. Bývalá manželka sa nechce s nimi rozprávať, lebo má z iných zdrojov informácie. Svedok od nej chcel približne pred mesiacom, aby mu prispela na syna, ona mu jeden deň povedala, že mu dá 100-ku, že viac nemôže, a na druhý deň mu povedala, že kupuje stravu do domácnosti. Ona kupuje šunku a rožky do domácnosti, syn si berie z jej alebo z toho čo kupujem svedok. Nákup urobila 4x do dnešného dňa v tomto kalendárnom roku. Na Vianoce 5 dní nebola doma, keď on nakúpil povedala „vidím, že si nakúpil a nemusím sa postarať ja“. Bývalá manželka napríklad vyhádzala veci dcére, keď išla prať a ukázala jej či má na čele napísané slúžka.

5. V rozvodovom konaní rodičov navrhovateľky, vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou 16P 8/2023 súd dňa 19.7.2023 rozsudkom č.k. 16P 8/2023 – 32 rozviedol manželstvo rodičov navrhovateľky, na čas po rozvode zveril maloletého E. B. do spoločnej osobne starostlivosti obojrodičom, výživné a styk s oboma rodičmi neboli upravené.

6. Podľa § 62 ods. 1 – ods. 5 Zákona o rodine Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

7. Podľa § 75 Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

8. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Podľa § 324 zákona č. 160/2015 Z.z. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

10. Podľa § 325 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje, b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde, c) nenakladala s určitými vecami alebo právami, d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala, e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia, f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojim konaním ohrozuje, g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená, h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

11. Podľa § 329 zákona č. 160/2015 Z.z. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 366 zákona č. 161/2015 Z.z. neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

13. Navrhovateľka jej dcérou odporkyne a v súčasnosti navštevuje 4 ročník strednej školy, v dôsledku čoho nie je schopná samostatne sa živiť. Vyživovacia povinnosť odporkyne k navrhovateľke je jej zákonnou povinnosťou, ktorú v súčasnosti neplní, inak by si navrhovateľka nepodala návrh, v ktorom požaduje reálne výživné. Iná situácia by bola hypoteticky v prípade, ak by navrhovateľka žiadala od odporkyne napríklad 500 Eur mesačne, ale keďže v tomto prípade požaduje 175 Eur mesačne a neodkladným opatrením iba 100 Eur mesačne, čo pokryje jej nevyhnutné základné potreby vzhľadom na vek 19 rokov a štúdium posledného ročníka strednej školy, je nepochybné, že skutočne zo strany matky nemá pokryté žiadne potreby a ak jej prispieva otec, plní iba svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť, ktorú nemôže plniť iba on a neznamená to, že jej plnením matke zaniká. Navrhovateľka v návrhu uviedla svoje mesačné potreby na okolo 220 Eur, do čoho ale nezapočítala svoju vlastnú stravu v domácnosti, čo nie je nepodstatný výdavok. Ak súd v tejto fáze posudzuje iba nevyhnutné výživné, je potrebné skutočne vziať do úvahy, že náklady študentky 4. ročníka strednej školy sú vyššie, než náklady maloletého dieťaťa a to nielen čo sa týka pravidelných výdavkov (strava, oblečenie a obuv, kozmetika, voľný čas, prípadne príprava na ďalšie štúdium) ale aj nepravidelné výdavky (cestovanie, stužková, prípadne vzťah) a tieto výdavky sa vo všeobecnosti zvyšujú oproti veku maloletého dieťaťa. Preto suma 100 Eur mesačne nie je podľa názoru súdu neprimeraná a pokryje v tejto fáze najmä nevyhnutné výdavky navrhovateľky a stále popri tom bude odkázaná aj na výživné od svojho otca. Zároveň pritom súd poukazuje najmä na to, že otec navrhovateľky súčasne plní aj podstatnú časť potrieb maloletého syna, ktorého má s odporkyňou a teda prispieva (na rozdiel od odporkyne) aj na ďalšie dieťa, čo mu

uberá na možnostiach pre navrhovateľku, keďže maloleté dieťa má v otázke výživného od rodiča zo zákona prednosť.

14. Odporkyňa podľa názoru súdu je schopná plniť túto nevyhnutnú vyživovaciu povinnosť voči svojej dcére, keďže jej mesačný príjem nie je vždy iba deklarovaných 667 Eur, ale býva aj vyšší, keďže z lustrácií matka poberala za kalendárny rok 2023 rôzny hrubý príjem a to od januára 2023 do decembra 2023 postupne 842,39 Eur, 840,56 Eur, 998,78 Eur, 834,31 Eur, 864 Eur, 992,4 Eur, 899,34 Eur, 861,25 Eur, 1152,68 Eur, 532,29 Eur, 902,29 Eur a 1077,65 Eur. Súdu okrem vyjadrenia nepredložila žiaden dôkaz, aby svojej dcére na jej potreby v súčasnosti prispievala napríklad potvrdením o kúpe obedov v škole, hygienických potrieb pre dcéru alebo ošatenia, prípadne o zaplatení cestovného do školy. Jej odkaz, že dcéra si zarobila počas prázdnin na brigáde svedčí podľa súdu skôr o tom, že sa snaží odkloniť svoju povinnosť na dcéru, ktorá zatiaľ nie je schopná samostatne sa živiť. Rovnako vyjadrenie, že dcéra ju nežiadala, aby jej finančne prispela pred súdom neobstojí, pretože s ňou žije v spoločnej domácnosti a musí preto veľmi dobre vedieť, aké ma jej dcéra potreby. Tvrdenie odporkyne o uspokojovaní hmotných potrieb navrhovateľky bolo zároveň vyvrátené jej bývalým manželom a otcom navrhovateľky.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Bardejov. Odvolanie môže podať účastník, v koho neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozhodnutia. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na nepríslušnom súde preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením o súde príslušnom na podanie odvolania. To platí aj vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o súde príslušnom na podanie odvolania. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie rozhodnutia.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné dňom doručenia bez ohľadu na jeho právoplatnosť (§ 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z.).